

Lipplands-Bro
KOMMUNEN SOM GER PLATS

Handlingar till
Äldre- och omsorgsnämndens
sammanträde
den 19 februari 2020

Dagordning

Beslutsärenden

10 Initiativrätt – Begäran om genomlysning avseende Vänsterpartiets re	3
11 Statistikrapport Äldre- och omsorgsnämnden kvartal fyra	14
12 Verksamhetsberättelse 2019 - Äldre- och Omsorgsnämnden	22

Rapporter

Delegationsbeslut

Delegationslista avgiftsbeslut, 19-12-01 . 19-12-31	41
---	----

Anmälningar

Protokollsutdrag från Kommunfullmäktiges sammanträde den 18 december	42
Cirkulär 20:01 från SKR - Pensionsnämndens beslut om omräkning av pen	46
Meddelande inför antagande av detaljplan Köpmanvägen (Härnevi 1:71 m.	51
Kultur- och fritidsnämndens beslut den 3 december 2019, § 59 - Översy	54

Datum 2020-01-24 Vår beteckning ÄON 19/0099 Er beteckning

Äldre- och omsorgsnämnden

Initiativrätt – Begäran om genomlysning avseende Vänsterpartiets reservationstext från nämndmöte 16 oktober

Förslag till beslut

Äldre- och omsorgsnämnden godkänner Attendos redogörelse gällande planerade och genomförda åtgärder för att komma tillrätta med uppmärksammade brister på Hagtorps vård- och omsorgsboende.

Sammanfattning

Vid Socialnämndens sammanträde den 16 oktober 2019 redogjorde socialkontoret för kommunens, och därmed även verksamhetens planerade och genomförda åtgärder på Hagtorps vård- och omsorgsboende utifrån uppmärksammade brister. Efter mötet lämnade Vänsterpartiet in en reservationstext där de framförde att ärendet inte ansågs tillräckligt genomlyst. Sverigedemokraterna lämnade därefter in en ny initiativrätt gällande begäran om genomlysning avseende Vänsterpartiets reservationstext. Företrädare för Attendo Hagtorp har kallats till nämndsammanträde den 19 februari 2020 där de ombetts att redogöra för planerade och genomförda åtgärder samt besvara frågorna som framförts i initiativritten som Sverigedemokraterna har lagt fram. Socialkontoret har sedan bristerna uppmärksammades under sommaren 2019 följt upp Attendo Hagtorp noga och regelbundet. Veckovisa uppföljningsmöten genomfördes hela hösten 2019. Verksamheten har vidtagit flera åtgärder och handlingsplaner finns upprättade. Uppföljning sker fortsatt regelbundet. En större avtalsuppföljning kommer även genomföras under våren 2020.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 27 januari 2020.
- Begäran om initiativrätt från Claus Engström (SD) inskickad 27 oktober 2019
- Protokollsutdrag från nämndsammanträde 2019-11-18 §72 - Initiativrätt gällande begäran om genomlysning avseende Vänsterpartiets reservationstext från nämndmöte 16 oktober
- Tjänsteskrivelse – Redogörelse gällande begäran om genomlysning på Hagtorp äldreboende L Q N O X V L Y H W M I Q V W H V N U L Y H O V H Q

Barnperspektiv

På ett vård- och omsorgsboende kan barn förekomma som besökare i verksamheten. Alla medarbetare ska ha kännedom om hur de ska agera vid misstanke om barn som far illa. Denna avtalspunkt följs upp i samtliga uppföljningar för att säkerställa barnets säkerhet.

Socialkontoret

██████████
Socialchef

██████████
Avdelningschef kvalitets- och
verksamhetsstöd

Bilagor

Begäran om initiativrätt från Claus Engström (SD) inskickad 27 oktober 2019

Protokollsutdrag från nämndsammanträde 2019-11-18 §72 - Initiativrätt gällande begäran om genomlysning avseende Vänsterpartiets reservationstext från nämndmöte 16 oktober

Tjänsteskrivelse – Redogörelse gällande begäran om genomlysning på

Hagtorp äldreboende L Q N O X V L Y H W M I Q V W H V N U L Y H O V H Q V

Beslut sänds till

- Initiativrättstagaren

§ 72 Initiativrätt – Begäran om genomlysning avseende Vänsterpartiets reservationstext från nämndmöte 16 oktober

Dnr ÄON 19/0099

Beslut

Äldre- och omsorgsnämnden överlämnar förslaget till socialkontoret för handläggning.

Sammanfattning

Claus Engström (SD) skickade den 27 oktober in en begäran om att utnyttja initiativrätt i Äldre- och omsorgsnämnden.

Beslutsunderlag

- Socialkontorets tjänsteskrivelse den 28 oktober 2019.
- Begäran om initiativrätt från Claus Engström (SD) inskickad den 27 oktober 2019.

Förslag till beslut

Äldre- och omsorgsnämnden överlämnar förslaget till socialkontoret för handläggning.

Protokollsanteckning

Claus Engström (SD) och Bo Nersing (SD) yrkar bifall och tillåts att lämna följande protokollsanteckning:

”SD har pratat med personal på Hagtorp som har verifierat att minst 70 % av de påståenden, som Vänsterpartiet gör i sin reservationstext från nämndmöte den 16 oktober, är reella påståenden.

SD har även fått veta att Attendo bara har kökspersonal på plats under vardagar och att ordinarie vårdpersonal under helgerna tillagar maten. Dessutom visar det sig att ordinarie vårdpersonal i tillägg förväntas utföra städningsarbete, vilket därmed gör det svårt för vårdpersonalen att lägga all sin tid på brukarna.”

Beslutet skickas till:

- Initiativrättstagaren

Ärende "Begäran om genomlysning avseende Vänsterpartiets reservationstext i protokoll från ÄoO-nämndsmöte den 16 oktober 2019"

Inledning

Efter ÄoO-nämndsmötet den 16 oktober 2019 lämnar (V) in följande reservationstext:

"Vänsterpartiet reserverar sig mot att den ofullständiga rapporten gällande genomlysningen av förhållandena på Hagtorp har antagits. Vi finner bl a att följande inte är genomlyst eller att anmälare inte har tagits på allvar:

- *Medicinlistor har ej granskats. Den felaktiga medicineringen har inte gått igenom.*
- *Anmälan från närstående om att hens vän inte får ta del av måltiderna i den utsträckning som behövs för att hen skall erhålla ett dagligt kostintag hindras genom att bristen på personal medför att matning av hen ofta inte hinns med.*
- *Timvikarier har sällan gått igenom det introduktionsprogram som Attendo påstår att all personal först måste gå igenom.*
- *Genomlysning av att vikarier inte alltid sätts in vid ordinarie personals frånvaro eller vis vakanser.*
- *Att personalen gör vad de kan men hinner inte alltid med det viktigaste i demensvården, att vara medmänniska till de boende.*
- *Hur personalen mår över att i stort sett alltid känna sig otillräckliga i den arbetsbörda de är ålagda och den medmänsklighet som de vill lämna efter sig när de lämnar sin arbetsplats.*
- *Personal i arbetsledande ställning har avvisat, vägrat att lyssna på kritik från anhöriga och närstående i stället för att ta dessa på allvar.*
- *Att råvaror, som har sista förbrukningsdag före dess tillagande både tillagas och serveras de boende.*
- *Även företrädare för kommunen har vid besök konstaterat att vissa schemalagda aktiviteter inte genomförs för de boende.*
- *Avvikelsesrapporterna gällande medicin, vård, hygien och mat har ej granskats.*

Eftersom dessa inte finns med i underlaget kan Vänsterpartiet inte finna annat än att dessa saknas helt eller är undermåliga/missvisande."

Sverigedemokraterna's reaktion på Vänsterpartiets reservationstext

Vänsterpartiet lämnade på ÄoO-nämndsmötet den 16 oktober 2019 in sin reservation utan någon som helst motivering. SD accepterar naturligtvis Vänsterpartiets rätt till att i efterhand lämna in denna omfattande reservationstext, men tycker att det är synnerligen beklagligt att (V), inte redan på plats under ÄoO-nämndsmötet den 16 oktober 2019, presenterade denna nya och (för omsorgsleverantören Attendo) starkt graverande information redan under mötet. Mötesdeltagarna missade därmed under ÄoO-nämndsmötet den 16 oktober, chansen till en fördjupad öppen demokratisk diskussion kring situationen på Hagtorp äldreboende.

Förslag till beslut

SD vill se full öppenhet avseende vad som har hänt, från såväl omsorgsleverantören Attendo som kommunens tjänstemän. SD vill se att omsorgsleverantören Attendo snarast besvarar den nya information rörande missförhållanden på Hagtorp's äldreboende, som (V) redovisar i sin reservationstext.

#

Datum 2019-10-02 Vår beteckning ÄON 19/0085 Er beteckning

Äldre- och omsorgsnämnden

Redogörelse gällande begäran om genomlysning på Hagtorp äldreboende

Förslag till beslut

Äldre- och omsorgsnämnden godkänner socialkontorets redogörelse gällande inkommen begäran om genomlysning avseende Attendos agerande på Hagtorps vård- och omsorgsboende.

Sammanfattning

Sverigedemokraterna har, utifrån sin initiativrätt, begärt en genomlysning avseende Attendos agerande på Hagtorps vård och omsorgsboende. Äldre- och omsorgsnämnden beslutade på sitt sammanträde den 23 september 2019 § 56 att ärendet skulle skickas till socialkontoret för beredning.

I sin begäran om genomlysning framför Sverigedemokraterna tre förslag. Socialkontoret har besvarat Sverigedemokraternas förslag i sin tjänsteskrivelse. Sammanfattningsvis har socialkontoret arbetat aktivt med uppföljning av verksamheten dels utifrån ordinarie planering dels utifrån inkomna klagomål. Flertalet åtgärder har genomförts för att komma tillrätta med de uppmärksammade bristerna bland annat samverkan, begäran om handlingsplaner samt vitesföreläggande.

Beslutsunderlag

- Socialkontorets tjänsteskrivelse daterad 2019-10-02
- Bilaga 1, begäran om genomlysning

Ärendet

Sverigedemokraterna har, utifrån sin initiativrätt, begärt en genomlysning avseende Attendos agerande på Hagtorps vård och omsorgsboende (bilaga 1). Äldre- och omsorgsnämnden beslutade på sitt sammanträde den 23 september 2019 § 56 att ärendet skulle skickas till socialkontoret för beredning. Tre förslag till beslut har lagts fram i begäran vilka besvaras i denna skrivelse.

Bakgrund

Hagtorps vård- och omsorgsboende startade år 2010 och drevs till en början i kommunal regi. 2011 beslutade Socialnämnden att boendet skulle upphandlas enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) och därmed drivas av en privat utförare på entreprenad. I maj 2013 övertog Frösunda Omsorg AB driften av Hagtorp. Frösunda Omsorg AB drev verksamheten till och med maj 2019 då avtalet löpte ut.

Socialnämnden beslutade den 19 februari 2018 § 16 att genomföra en förnyad upphandling av Hagtorps vård- och omsorgsboende innan avtalet löpte ut i maj 2019. En ny upphandling genomfördes under hösten 2018 där Attendo Sverige AB vann. Attendo Sverige AB driver sedan den 15 maj 2019 Hagtorps vård- och omsorgsboende på entreprenad.

Sverigedemokraternas tre förslag i begäran om genomlysning

1. SD vill se full öppenhet avseende vad som har hänt, från såväl omsorgsleverantören Attendo som kommunens tjänstemän.

I upphandlingsdokumentet ställs kvalitetskrav på utföraren. Utföraren ska även beskriva sitt arbetssätt eller bifoga rutiner/riktlinjer på till exempel utförarens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Vid utvärderingen av respektive anbud granskades samtliga anbudsgivare (utförare) noggrant utav kommunen gällande såväl ekonomisk ställning, kompetens som kvalitet.

Inför övertagandet av boendet som skedde den 15 maj 2019 hölls regelbundna samverkansmöten mellan Frösunda, Attendo och Upplands-Bro kommun. Syftet med mötena var att säkerställa att verksamhetsövergången skulle gå så smidigt som möjligt samt att en säker vård och omsorg skulle upprätthållas. Samarbetet mellan parterna inför övertagandet fungerade väl.

Efter datum för övertagande fortsatte en tät samverkan mellan Upplands-Bro kommun och Attendo. Under samverkansmötena följs bland annat verksamhetens systematiska kvalitetsarbete upp (se bilaga 2).

De två första synpunkterna på boendet inkommer till kommunen den 28 augusti 2019. Därefter har ytterligare två synpunkter inkommit. Klagomålen har till stor del belyst bristande mat och avsaknad av aktiviteter.

Samtliga klagande har erbjudits personliga möten på Hagtorps vård- och omsorgsboende där verksamhetschef från Attendo och tjänstemän från kommunen deltagit. Samtliga klagande har tackat ja till dessa möten. Socialkontoret har begärt in handlingsplaner ifrån utföraren utifrån uppmärksammande brister.

För de klagande som har önskat uppföljningsmöten har sådana erbjudits. Utöver att hantera de specifika klagomålen så har även Attendo vidtagit övergripande åtgärder.

Nedan beskrivs de åtgärder som socialkontoret och utföraren har vidtagit. Se även bilaga 2, 3, 4, 5 och 6.

2019-08-28

- Två klagomål inkommer till Upplands-Bro kommun från närstående till boende på Hagtorp.
- Omgående kontakt tas med de klagande och med verksamheten och möten bokas till den 5/9.

2019-08-29

- Internt möte hålls för planering av åtgärder. En handlingsplan upprättas.

2019-09-04

- Bilder på maten ankommer avdelningen för kvalitet- och verksamhetsstöd.
- Avdelningen för miljö- och hälsa gör en oanmäld inspektion i köket.

2019-09-05

- Två separata möten hålls med de två klagande på Hagtorp. Medverkar gör verksamhetschef från Hagtorp, kvalitetsutvecklare och avdelningschef för kvalitet- och verksamhetsstöd från kommunen.
- Klagomålpunkterna som gäller bl.a. maten och bristande aktiviteter sammanfattas och åtgärdsplan begärs in senast 18/9 med tydliggörande att åtgärder ska initieras omgående.
- Verksamhetschef på Hagtorp får rapport från inspektionen av miljö- och hälsa.

2019-09-09 till 2019-09-13

- Telefonuppföljningar sker med verksamhetschef som framför nedan punkter:
  - Åtgärder är vidtagna utifrån rapporten från miljö- och hälsa.
  - Utredning pågår gällande klagomålpunkterna.
  - Muntlig uppföljning gällande maten sker med de boende.
  - Attendo har startat intern utvidgad utredning gällande maten.

2019-09-17

- Åtgärdsplaner ankommer till kommunen.

- Kommunen bedömer att åtgärdsplanerna inte är tillräckliga och begär komplettering.

2019-09-18

- En oanmäld tillsyn genomförs av tjänstemän från Socialkontoret i verksamheten kl. 9-13:30 (se bilaga 3).

2019-09-19

- Synpunkter inkommer vid ett planerat möte mellan närstående, Attendo och kommunens tjänstemän.
- Möte hålls även mellan avdelningschef för kvalitet- och verksamhetsstöd samt kvalitetsutvecklare från Socialkontoret och Attendos verksamhetschef på Hagtorp, regional verksamhetschef och regionchef.
- Genomgång av åtgärdsplaner samt samtal kring hur kommunen vill att de ska kompletteras. Komplettering ska vara kommunen och närstående tillhanda senast 24/9.
- Genomgång av tillsynsbesök samt uppföljning av avtalspunkter kopplat till aktiviteter på boendet och mat.
- Muntlig information om att erinran kommer skickas skriftligen gällande de avtalspunkter som inte uppfylls.
- Nytt uppföljningsmöte bokat till 26/9.

2019-09-23

- Skriftlig erinran (se bilaga 4) bristande avtalstrohet samt begäran om åtgärdsplan lämnas till verksamhetschef på Attendo. Några åtgärder ska vidtas omgående. Åtgärdsplan ska vara kommunen tillhanda senast 2019-10-04.

2019-09-26

- Samverkansmöte hålls på Hagtorp mellan verksamhetschef, medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) och samordnare från Attendo och samordnare från biståndsenheten, kvalitetsutvecklare och MAS från socialkontoret.
- Uppdaterade handlingsplaner utifrån närståendes och socialkontorets synpunkter har inkommit. Åtgärderna godkänns, dock begärs ytterligare analys kring bakomliggande orsaker till händelserna.
- Attendo inkommer med kommentarer gällande de punkter som, enligt erinran, skulle vara åtgärdade senast 2019-09-27.

2019-09-29

- En närstående till boende på Hagtorp mailar ytterligare synpunkter samt bilder på mat till kommunen.

2019-09-30

- Internt möte hålls för fortsatt planering av åtgärder då angivna brister i erinran inte bedöms ha åtgärdats adekvat.
- Attendos regionchef kallas till möte fredagen den 2019-10-04.

2019-10-01

- Samverkansmöte genomförs mellan socialkontorets tjänstemän samt ansvariga tjänstemän för livsmedelstillsyn på samhällsbyggnadskontoret.

2019-10-02

- Uppföljningsmöte hålls på Hagtorp med verksamhetschef och kvalitetsutvecklare från Upplands-Bro kommun. Genomgång av genomförda och planerade åtgärder.

2019-10-03

- Sen kväll inkommer Attendo med en handlingsplan utifrån erinran. Denna granskas inte aktuell dag.

2019-10-04

- Möte hålls på Upplands-Bro kommun mellan regionchef, regional verksamhetschef från Attendo och socialchef, avdelningschef för kvalitet-och verksamhetsstöd och kvalitetsutvecklare från Upplands-Bro kommun, Socialkontoret. Samtal förs gällande uppmärksammade brister i verksamheten och bristande åtgärder av utföraren. Vitesföreläggande överlämnas till Attendo (se bilaga 5).
- Attendos representanter beskriver på mötet att man tillfälligt har utökat bemanningen. Chefsstöd har satts in. Attendo planerar även att använda sig av en konsult för att arbeta med personalgruppen utifrån bl.a. bemötande.
- Livsmedelskontrollanter från Upplands-Bro kommun genomför på eftermiddagen en oanmäld tillsyn på Hagtorp, endast en mindre avvikelse noteras (att köksfläkten inte gick igång vid testning).
- Granskning av inkommen handlingsplan påbörjas.

2019-10-07

- Återkoppling samt begäran om komplettering av handlingsplanen skickas till Attendo.

2019-10-08

- Attendo inkommer med komplettering av handlingsplanen som godkänns av socialkontoret.

2019-10-10

- Formellt beslut gällande upphörande av vite skickas till Attendo (bilaga 6). Vite utgår med 20 procent av dagersättningen för perioden 2019-10-04 tom 2019-10-07, totalt fyra dagar.

Under vecka 42 kommer uppföljande möten hållas med de närstående som tidigare lämnat in synpunkter. Ytterligare ett närståendemöte är planerat under vecka 42.

2. SD vill att vi alla som lokalpolitiker, oavsett parti, skall få se alla skriftliga rutiner som Attendo har för verksamheten på Hagtorp. Detta inkluderar insyn i hur Attendo säkerställer att deras personal har rätt kompetens och deras ledningsfunktion på Hagtorp.

Relevanta rutiner/riktlinjer/beskrivning av arbetssätt bifogas i bilaga 7a-7e.

3. SD vill att Attendo presenterar en orsaksanalys för de problem som har uppstått samt de korrigerande åtgärder som förhoppningsvis har vidtagits samt hur Attendo avser följa upp att dessa korrigerande åtgärder verkligen får avsedd effekt, dvs. verkligen skapar en förbättrad vårdkvalitet, idag, imorgon och under återstående avtalsperiod.

Attendo har genomfört en utredning utifrån bristerna som uppmärksammats gällande maten (bilaga 8) och även inkommit med en handlingsplan (bilaga 9) utifrån socialkontorets vitesföreläggande.

Barnperspektiv

Ett vård- och omsorgsboendes ledningssystem med tillhörande rutiner för synpunkts- och klagomålshantering bidrar till en säker vård och omsorg för de boende. De boende får således en påverkansmöjlighet. Detta kan leda till en förbättrad boendesituation för de äldre som har anhöriga som är barn och ungdomar och som besöker dem på vård- och omsorgsboendet.

██████████
Socialchef

██████████
Avdelningschef kvalitet- och
verksamhetsstöd

Bilagor

1. Bilaga 2, dagordning samverkansmöte
2. Bilaga 3, rapport från tillsynsbesök
3. Bilaga 4, erinran
4. Bilaga 5, vitesföreläggande
5. Bilaga 6, upphörande av vite
6. Bilaga 7a-7e, rutiner/riktlinjer/beskrivning av arbetssätt
7. Bilaga 8, åtgärdsplan
8. Bilaga 9, utredning med händelseanalys

Beslut sänds till

- Avdelningschef Biståndsenheten

Datum 2020-01-17 Vår beteckning ÅON 19/0073 Er beteckning

Socialnämnden

Statistikrapport Äldre- och omsorgsnämnden kvartal fyra

Förslag till beslut

Äldre- och omsorgsnämnden godkänner statistikrapporten för kvartal fyra.

Sammanfattning

Rapporten visar siffror som tagits fram för att beskriva den aktuella situationen i verksamheterna. Dessa siffror har omvandlats till grafer och tabeller. Aktuella grafer och tabeller har kommenterats. Detta är en redovisning för att Äldre- och omsorgsnämnden ska få en bild av det som sker i verksamheterna under året. I den här rapporten behandlas statistik från samtliga kvartal under 2019.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2020-01-17
- Statistikrapport Äldre- och omsorgsnämnden kvartal fyra

Ärendet

Statistikrapport lämnas in kvartalsvis. Under 2019 har rapporter för de tre första kvartalen inlämnats. Den här rapporten redovisar siffror för hela 2019. Uppföljningen är en del i det kvalitetsarbete som pågår på enheterna och kan ge information om vilka områden som behöver utvecklas. Det är en del av det underlag som är till grund för utökad kvalitet inom socialkontorets arbete.

Utförd tid i hemtjänsten har en fördelats jämnt mellan privata utförare och egen regi. Det varierar från månad till månad vilken kategori som har flest timmar. Timmarna har pendlat från 10 104 timmar till 12 960 timmar per månad.

Sammanställning av trygghetslarmet visar att antal larm har pendlat mellan 2 638 – 4 128 larm per månad vilket blir 85 - 137 larm per dag. Av dessa ringer larmcentralen ut 1 021 – 1 420 larm till den utförare som brukaren valt. Det är oklart vad det är som gjort att antal samtal minskat under maj till augusti. När det kommer till larm som behövt åtgärdas har den siffran följt antal samtal med en liknande kurva. Det är oklart vad som gjort att antal larm som behövt åtgärdas varit på en hög nivå under januari. I urvalet av larmorsaker kan det noteras att antal larm inom vissa orsaker flukturerat under året.

Antal personer över 65 år som hade hemtjänst under 2019 hade en högre notering under maj och juni. Annars har antal brukare varit på en jämn nivå under 2019. Gruppen yngre med hemtjänst det vill säga brukare under 65 år, har varit på en konstant nivå under 2019. Det är stora skillnad på antal insatser i de olika åldersgrupperna. Antal trygghetslarm följer samma mönster som antal brukare med hemtjänst. När det gäller antal trygghetslarm är det små skiftningar.

Barnperspektiv

Socialkontoret konstaterar att denna rapport inte står i strid med barnets bästa.

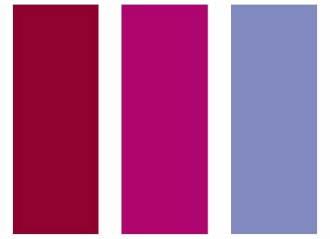
Socialkontoret

██████████
Socialchef

██████████
Enhetschef kvalitets- och
verksamhetsstöd

Bilagor

- Statistikrapport kvartal fyra

Statistikrapport Äldre- och omsorgsnämnden

Kvartal fyra

2023-12-31

Innehåll

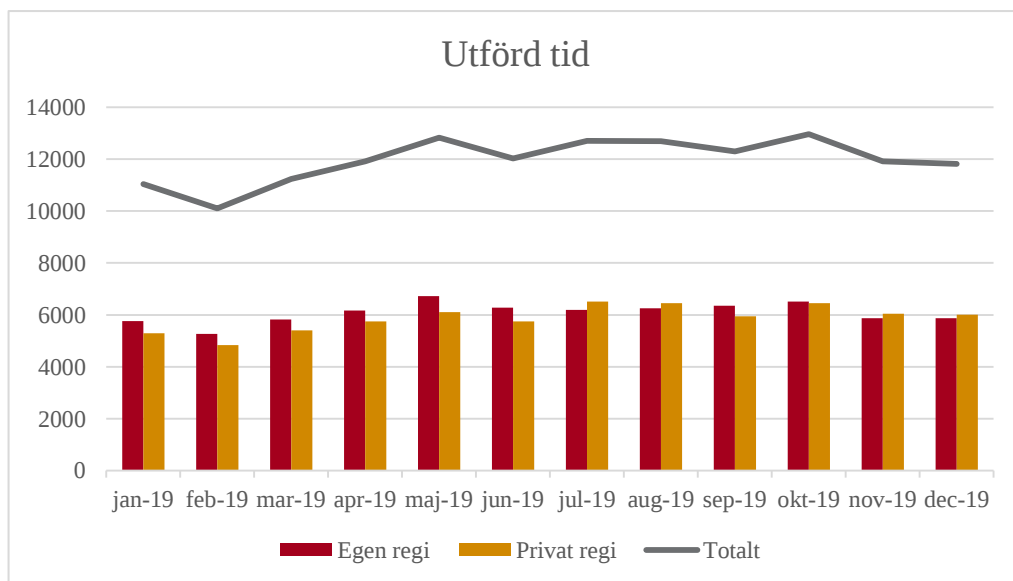
1	Inledning	3
2	Utförd tid i hemtjänsten	3
3	Trygghetslarm	3
3.1	Larmorsaker	4
4	Statistik Socialstyrelsen	5

1 Inledning

Denna kvalitetsuppföljning avser kvalitet i äldreomsorgen. Uppgifterna i denna rapport avser hela 2019. Tabellerna är utformade så att jämförelse kan göras tolv månader bakåt i tiden. I rapporten redovisas våra trygghetslarm.

Denna uppföljning är en del i kvalitetsarbetet och ger information om de områden som behöver utvecklas och är till grund för en handlingsplan för utökad kvalitet i socialkontorets arbete.

2 Utförd tid i hemtjänsten

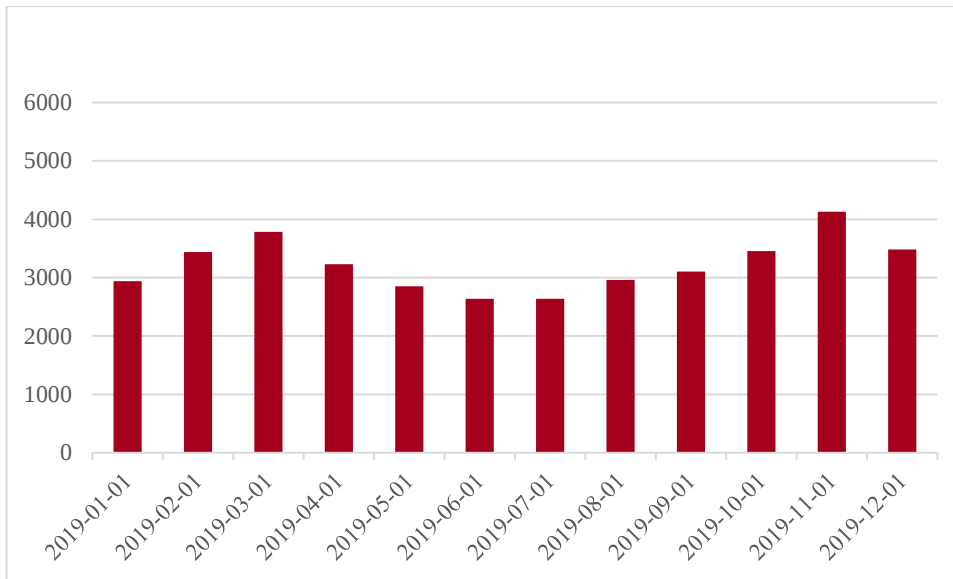

Beskrivning: Detta beskriver utförd tid inom hemtjänsten uppdelad i egen regi och privat regi.

Kommentar: Utförd tid i egen regi och privat regi ligger på en liknande nivå. Under året har antal hemtjänsttimmar totalt pendlat mellan 10 104 – 12 960 timmar per månad.

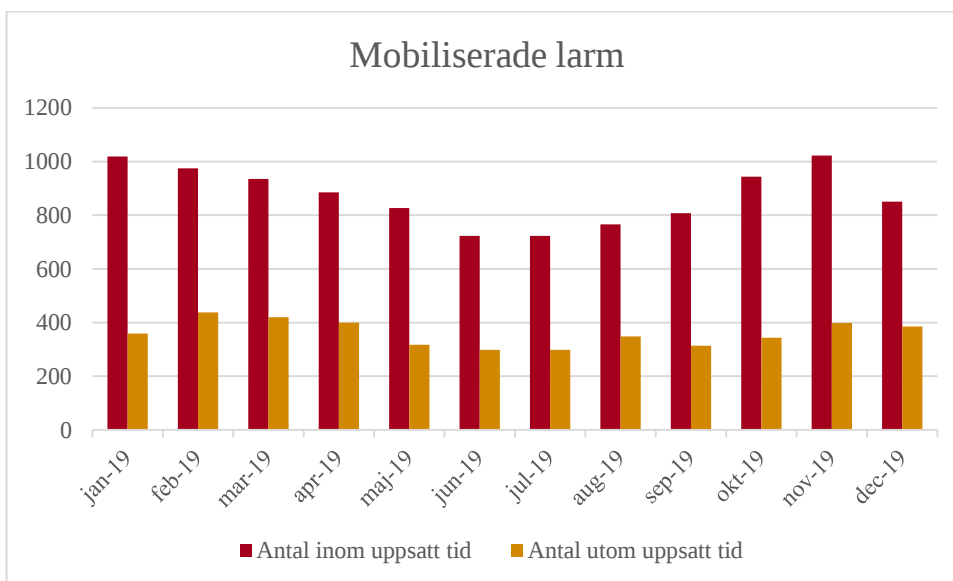
3 Trygghetslarm

Nedan följer en sammanställning av den statistik som vi får om våra trygghetslarm. Under 2019 har antal larm pendlat mellan 2 638 och 4128 larm per månad vilket blir 85 till 137 larm per dag. Av dessa ringer larmcentralen ut 1 021 till 1 420 till den utförare som brukaren har valt. Det betyder att knappt hälften av de larm som kommer till larmcentralen rings ut till utföraren. Vi hade i december 2019 431 personer med trygghetslarm.

Beskrivning: Tabellen visar antal samtal per månad perioden 1 oktober 2018-30 september 2019.

Kommentar: Antal samtal har sjunkit sedan maj 2019. Det är utifrån tabell oklart vad det är som gjort att antal samtal sjunkit

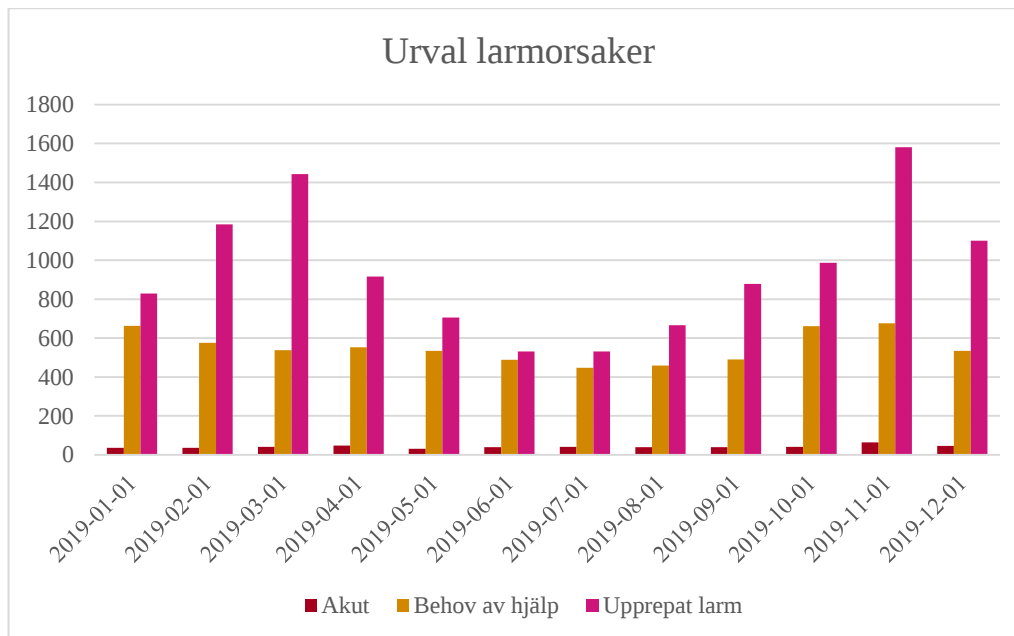
Beskrivning: Tabell visar antal larm där under 2019 som har haft en inställetid inom uppsatt mål. Det innebär att utförarna ska vara på plats inom 30 minuter efter mottaget larm.

Kommentar: Antal larm har sjunkit vilket även syns i antal larm som behövt åtgärdas.

3.1 Larmorsaker

Personal på larmcentralen noterar vad som är orsaken till varje larm. Det finns 29 olika larmorsaker och vi har valt att föra samman olika larmtyper som kan ingå i samma kategori för att få en mer överskådlig bild. Under begreppet **akut**

finns larmorsakerna; akut, andningsbesvär, EP-larm och ramlat. Under begreppet **behov av hjälp** finns larmorsakerna; toalett, uppstigning, läggning och väntar på hemtjänst, dörr-larm, fall-larm, larmmatta, rörelselarm, röstlarm och sänglarm. Larmorsaker som visar att du kan behöva någon form av hjälp. Begreppet **upprepat larm** innebär att personen tryckt flera gånger på larmet innan någon åtgärd/kontakt.

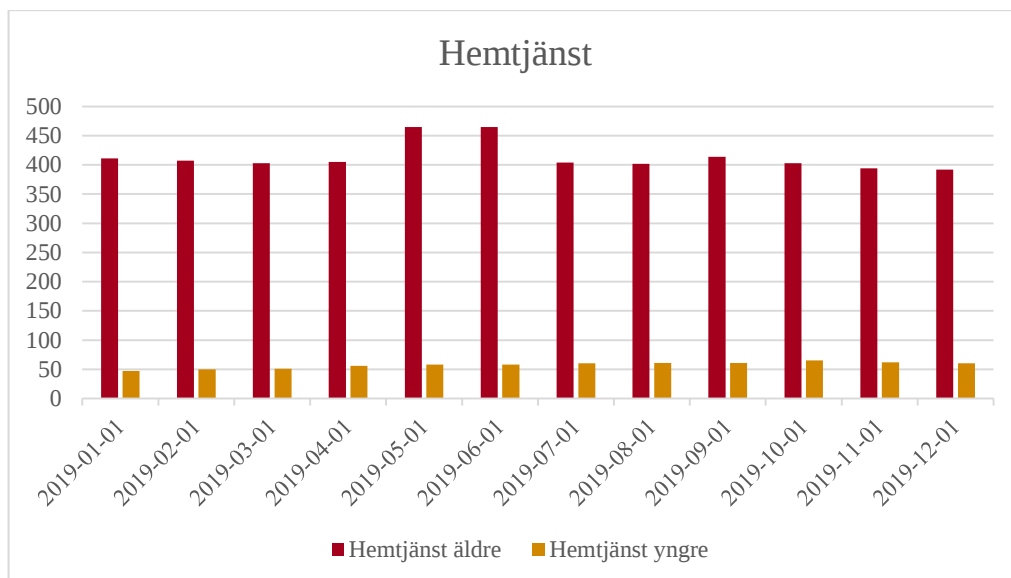

Beskrivning: Diagrammet ovan visar de larmorsaker som redovisas enligt beskrivning ovan.

Kommentar: Registrering av upprepade larm ökade i mars 2019 för att sedan minska igen. Det har i augusti ökat med en hög notering i november. Antal larm har flukturerat under året.

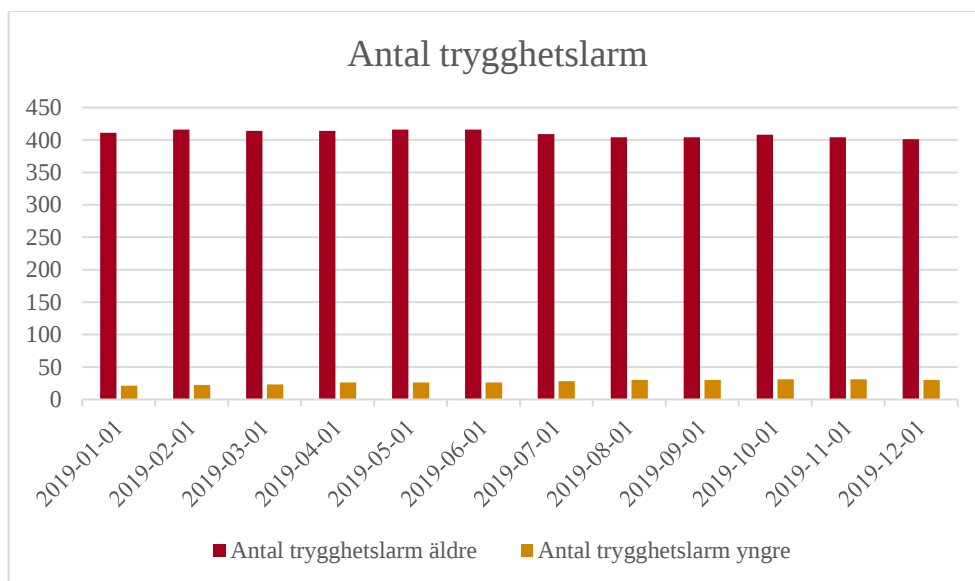
4 Statistik Socialstyrelsen

Socialnämnden har skyldighet att lämna uppgifter till Socialstyrelsen. Utifrån den textfil som Socialnämnden skickar tar Socialstyrelsen fram siffror som redovisas tillbaka till Socialnämnden. Av de uppgifter som Socialstyrelsen publicerar så har Socialnämnden valt att redovisa antal personer som har hemtjänst och antal personer som har trygghetslarm.

Beskrivning: Diagrammet ovan visar antal som har hemtjänst i ordinärt boende i kategorierna äldre och yngre. Med äldre avses personer från 65 år och uppåt.

Kommentar: Antal som har hemtjänst i ordinärt boende har varit på en konstant nivå sedan siffror började redovisas i januari. För äldre personer var det en topp i maj juni men har sedan minskat igen från juli månad. Det är stor skillnad på antal insatser i de olika åldersgrupperna.

Beskrivning: Diagrammet visar antal trygghetslarm som är beviljade i kategorierna äldre och yngre. Med äldre avses personer 65 år och uppåt.

Kommentar: Under 2019 har antal personer över 65 år med trygghetslarm minskat. För personer under 65 år har antal trygghetslarm ökat. I båda fallen har det hamnat på en konstant nivå sedan augusti.

Datum 2020-02-04 Vår beteckning ÄON 19/0057 Er beteckning

Äldre- och omsorgsnämnden

Verksamhetsberättelse 2019 - Äldre- och Omsorgsnämnden

Förslag till beslut

Äldre- och omsorgsnämnden godkänner verksamhetsberättelse för år 2019 och översänder denna till Kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Socialkontoret har upprättat verksamhetsberättelse för år 2019 i enlighet med Kommunstyrelsens anvisningar. Verksamhetsanalysen görs utifrån den av fullmäktige beslutade budgeten för 2019.

Äldre- och omsorgsnämnden visar ett positivt resultat för 2019 med 9,3 mnkr, vilket motsvarar 4,5 procent.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 31 januari 2020
- Verksamhetsberättelse 2019

Ärendet

Verksamheten inom socialkontoret har bedrivits enligt ansvarsområde, uppställda mål och uppdrag för 2019.

Sammantaget visar Äldre- och omsorgsnämnden ett positivt resultat med 9,3 mnkr vilket motsvarar 4,5 procent. När Äldre- och omsorgsnämnden bildades delades budgeten från den tidigare Socialnämnden med reservation för justeringar mellan nämnderna. Överskottet beror på medel avsatta för kommande lagändringar och överenskommelser inom äldreomsorgen.

Barnperspektiv

Socialkontoret konstaterar att beslutet inte står i strid med barnets bästa.

Socialkontoret

██████████
Socialchef

██████████
Avdelningschef kvalitet- och
verksamhetsstöd

Bilagor

1. Verksamhetsberättelse 2019

Beslut sänds till

- Kommunstyrelsen

Verksamhetsberättelse år 2019

Äldre- och omsorgsnämnden

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	3
1.1	Vinjett.....	3
1.2	Ansvarsområde och organisation.....	3
1.3	Verksamheten i siffror.....	3
1.4	Viktiga händelser under året.....	3
2	Mål och resultat.....	8
2.1	Invånarna ska uppleva största möjliga valfrihet.....	8
2.2	Invånarna som använder kommunens tjänster ska mötas av hög kvalitet.....	10
2.3	En kommun i tillväxt.....	13
2.4	Nämndens bedömning av målluppfyllelse.....	14
3	Ekonomi.....	15
3.1	Årets resultat.....	15
3.2	Ekonomisk analys.....	15
3.3	Sociala investeringsfonden.....	16
3.4	Kommentarer sociala investeringsfonden.....	16
3.5	Investeringsredovisning.....	16
3.6	Kommentarer investeringsredovisning.....	17

1 Inledning

1.1 Vinjett

Från och med januari 2019 ingår äldre- och omsorgsfrågorna i Äldre- och omsorgsnämnden. Ny utförare har tillträtt på Hagtorps vård- och omsorgsboende och en ny utförare inom valfrihetssystemet för vård- och omsorgsboende har tillträtt under perioden. Förebyggande enheten för äldre har mottagit pris för årets arbetsplats och hemtjänsten mottog det interna miljöstipendiet. Under året som har gått har en översyn av hemtjänsten gjorts.

1.2 Ansvarsområde och organisation

Äldre- och omsorgsnämnden ansvarar för omsorg av äldre samt personer som är under 65 år med behov av hemtjänst, vård- och omsorgsboenden, hälso- och sjukvårdsinsatser upp till sjuksköterskenivå samt förebyggande verksamhet.

Socialkontorets biståndsenhet är en av tre myndighetsenheter inom socialkontoret och ansvarar för äldre- och funktionshinderomsorg där enheten handlägger ärenden enligt socialtjänstlagen, (SoL). Projektet Trygg förstärkt hemgång är organiserat under biståndsenheten.

Utföraravdelningen bedriver hemtjänst, vård- och omsorgsboenden, hälso- och sjukvård samt förebyggande verksamhet. Den förebyggande verksamheten omfattar dagverksamhet för personer med demenssjukdom, träffpunktsverksamhet, volontärsamordnare, anhörigkonsulent samt heminstruktör för syn och hörsel.

Avdelningen för kvalitet- och verksamhetsstöd hanterar bland annat övergripande administration, samordning av nämndens budget, beredning av nämndärenden, projektledning, omvärldsbevakning samt genomförande av avtals- och kvalitetsuppföljningar.

1.3 Verksamheten i siffror

	2019	2018	2017
Nämndens nettokostnader	196 737	0	0
Nämndens budgetavvikelse	9 255	0	0
Antal månadsavlönade personer	187	0	0
Varav antal tillsvidareanställda personer	175	0	0

Avvikelse för tidigare år kan ej särredovisas för Äldre- och omsorgsnämnden då den inkluderades inom Socialnämnden.

1.4 Viktiga händelser under året

Biståndsenheten - personer med insatser inom äldreomsorg

- Upplands-Bro kommun har ingått i överenskommelsen om bibehållet kostnadsansvar vid flytt till särskilt boende mellan kommuner i Stockholms län. Överenskommelsen gäller från och med den 1 juli 2019 och bidrar till ökad valfrihet. Ansöker en person om plats i annan kommun som ingår i överenskommelsen, fattar utflytningskommunen beslut och behåller ansvaret så länge den enskilde behöver insatsen. Implementering av nya arbetssätt har

påbörjats tillsammans med de 15 kommuner som ingår i överenskommelsen.

- Attendo tog den 15 maj över driften av Hagtorps vård- och omsorgsboende från Frösunda Omsorg AB. Biståndsenheten har en tät samverkan med utföraren för att säkerställa en god kvalitet.
- Vård- och omsorgsboendet Humana Lillsjö Badväg öppnades i september 2019. Boendet ingår i valfrihetssystemet och drivs av Humana AB enligt LoV-avtal.
- Arbetet med nya arbetsmetoder utifrån ny lagstiftning kring utskrivningsklara individer har fortsatt. FOU.nu har engagerats i syfte för att stärka samverkan med primärvård och geriatrik.
- Enheten har deltagit i arbetet med att utveckla och kartlägga dagverksamheten vid Kvistaberg. Två medarbetare har representerat enheten vid anhörigmöte på Kvistaberg. En annan medarbetare representerade enheten vid PRO:s årsmöte.
- Samtliga undersköterskor i Trygg förstärkt hemgång har utbildats i att installera trygghetslarm, trygghetskamera samt nyckelfria lås i ordinärt boende. Tillsyn via kamera är en tjänst som kan kombineras med hembesök om behov finns. Det finns idag 15 trygghetskameror installerade.
- Tillsammans med kommunikationsavdelningen har enheten gjort en översyn och reviderat de informationsbroschyrer som vänder sig till invånaren. Det ska vara tydligt att valfrihet finns inom hemtjänst och vård- och omsorgsboende.
- Enheten har tagit fram en metod för likvärdiga uppföljningar av individärenden i form av utvecklade mål för insatserna. Samordnare har tillsammans med biståndshandläggare skapat ökad struktur vid ärendedragningar utifrån en fastställd dagordning.
- För att kunna erbjuda en trygg utskrivningsprocess från sjukhusen samt kvalitetssäkra insatser har enheten stärkts upp med två tjänster. Förstärkningen består av en biståndshandläggare och en samordnare. Enheten har haft behov av konsult under en kortare tid.
- Fördelningen av hemtjänststimmar mellan egen regi och privata utförare är jämnt fördelade.

Utföraravdelningen

- Av totalt sex finalister till årets arbetsplats i kommunen var fyra från utföraravdelningen; Kungsgården, hälso- och sjukvårdsenheten, förebyggande enheten och utföraravdelningens ledningsgrupp. Vinsten gick till förebyggande enheten, som fick dela priset med mark- och exploateringsenheten.

Hemtjänst inom ordinärt boende, servicehus och nattpatrull

- Den cykelburna hemtjänstverksamheten tog emot kommunens miljöstipendium i juni, en bekräftelse på arbetet som bedrivs med koppling till miljö och hållbarhet, vilket gav såväl ledning som medarbetare ytterligare motivation att vidareutveckla miljöarbetet.

- Under första halvåret 2019 har enhetschefen med hjälp av extern konsult kartlagt kostnader och tagit fram en handlingsplan för hur hemtjänsten ska organiseras för att få en ekonomi i balans. Det har blivit tydligt att det finns ett behov av att se över organisationen för att kommunens egen hemtjänst ska bli en konkurrenskraftig LoV-verksamhet med ekonomi i balans, uppfylla kvalitetskrav och en god arbetsmiljö för alla medarbetare. För det krävs en väl organiserad enhet med tydliga ansvarsområden och arbetsuppgifter med fokus på planering och utförande av hemtjänstinsatser. Ny organisation träder ikraft 2020 och rekrytering till nya tjänster påbörjades under 2019.
- Hemtjänsten upplever fortsatta svårigheter att rekrytera kvalificerad personal, vilket ibland inneburit att ordinarie personal fått arbeta övertid, vilket i sin tur har lett till högre sjukfrånvaro än föregående år.

Vård- och omsorgsboenden - Allégården, Norrgården och Kungsgården

- Flertalet medarbetare har tack vare god resursplanering fått möjlighet att gå från deltids- till heltidsarbete. Personalen arbetar mer flexibelt i verksamheterna, vilket utvecklar såväl verksamhet som personal genom bland annat ökad kontinuitet och effektivitet. Med hjälp av införande av nytt bemannings- och planeringssystem underlättas planeringen av arbetstid.
- Medarbetarnas delaktighet och engagemang har utvecklats genom att utse ombud och fördela ansvarsområden. I verksamheterna finns nu måltidsombud, hygienombud, aktivitetsombud, dokumentationsombud/dokumentationsstödjare och demensombud. Ombuden planerar aktiviteter utifrån ansvarsområdets mål, de implementerar rutiner och utför månadsvisa egenkontroller.
- Verksamheterna har installerat digitala och interaktiva spelenheter, Tovertafel, som underlättar interaktionen för personer med demenssjukdom. Spelen har bidragit till ökad fysisk aktivitet och glädje. Smarta TV-apparater används i verksamheten, bland annat för att visa film, spela musik och för att väcka minnen.
- Kungsgården är pilotverksamhet för digital signering.
- Norrgården, Allégården och Kungsgården deltog i årets konstrunda. Rotary har under året bjudit verksamheternas konstgrupp på ett antal undervisningstimmar av en lokal konstnär. Övriga aktiviteter som har ägt rum är bland annat; seniorkampen, Fest i byn, sommarfest, kräftskiva, surströmmingskalas och julmarknad.
- Under året har Allégården och Norrgården deltagit i projektet Tena Identify. Det är ett sätt att mäta en individs behov av inkontinensskydd. Detta är ett verktyg som bidrar till förändrade och mer individanpassade arbetsrutiner.
- Ett nytt trygghetslarm har installerats på Norrgården och Allégården. Nya larmfunktioner är boendelås, brandlarm, passagesystem och video för porttelefon, där funktionerna styrs via smarta telefoner. Detta förväntas skapa en

ökad trygghet för brukarna, då exempelvis boendelås innebär att både personal och brukare slipper handha nycklar till lägenheterna.

- Kungsgårdens personalgrupp och anhöriga har blivit demensvänner.
- En handlingsplan har upprättats tillsammans med utbildningskontorets kostenhet för att förbättra avvikelshantering, kommunikation och brister kring maten och måltiden.

Hälso- och sjukvårdsenheten

- Enheten har arbetat med digital inkontinensmätning, Tena Identify, i pilotverksamhet på Allégården och Norrgården.
- Tillsammans med personal på Kungsgården har medarbetare inom hälso- och sjukvårdsenheten påbörjat utbildning kring digital signering, vilket genomförs som pilot där.
- Enheten har arbetat med att införa Klassifikation av Vårdåtgärder (KVÅ) i verksamhetssystemet enligt Socialstyrelsens krav.

Förebyggande enheten för äldre

- Förebyggande enheten har under året utökat antalet besökare på Kvistaberg med över 29 procent. Nya grupper har startas för yngre personer med demenssjukdom samt för finsktalande personer. Utökning har också skett när det gäller aktiviteter i den öppna verksamheten för äldre. Under året har en arbetsterapeut och en hälsopedagog rekryterats, vilka bidrar med multiprofessionell kompetens till arbetsgruppen.
- Inom dagverksamheten pågår en kartläggning utifrån Socialstyrelsens riktlinjer och strategi vid demens. En undersökning har genomförts i samarbete med avdelningen för kvalitet- och verksamhetsstöd samt biståndsenheten. Cirka 60 personer har intervjuats, därav personer med demenssjukdom, anhöriga, pensionärsföreningar och andra professionella som kommer i kontakt med personer med demens. Kartläggningen visade att anhöriga är nöjda med dagverksamheten och under 2020 kommer enheten att testa några förslag utifrån kartläggningen.
- För första gången anordnades internationella seniorkampen, en tävling som syftar till att främja en hälsosam vardag för äldre. Tävlingen engagerade nästan 400 deltagare från hela Sverige och Tyskland. Kungsgården, Norrgården och Allégården deltog också i tävlingen. Fler äldre har fått möjlighet att delta i aktiviteter med fysisk aktivitet då nya grupper startades och ett gym för äldre renoverades.
- Förebyggande enheten för äldre arbetar på bred front med kultur för hälsa, teatergruppen som anordnas i samarbete med Kultur- och fritidsnämnden har blivit en stor succé.
- För att ge ännu bättre stöd till anhöriga i kommunen startade enheten projektet

anhörigambassadör och utökade även antalet stödsamtal.

- Antalet deltagare i träffpunktverksamheten ökade med 25 procent och har över 6 000 besök under 2019.
- Enheten mottog under våren utmärkelsen årets arbetsplats i kommunen 2018.

Kvalitet- och verksamhetsstöd

- Avdelningen har varit involverade i arbetet med byte av utförare på vård- och omsorgsboendet Hagtorp samt förberedelsen av mottagandet av ny utförare enligt upphandlingsmodellen Lagen om valfrihet, LoV, inom vård- och omsorgsboende. Detta innebär att samtliga vård- och omsorgsboenden i Upplands-Bro kommun ingår i valfrihetssystemet.
- Digitaliseringsarbetet sker fortlöpande och handlar bland annat om att verksamhetssystemet Procapita övergår till LifeCare. Avdelningen har drivit arbetet med verksamhetsutveckling med stöd av digitalisering i verksamheterna.
- Avdelningen har utökats med en tjänst på grund av förändring av nämnderna samt lagstiftning som kräver tät uppföljning.
- Strateg för våld i nära relation har flyttats till Kommunstyrelsen.

2 Mål och resultat

I det här avsnittet redovisas nämndens måluppfyllelse för 2019. Måluppfyllelsen bedöms genom resultatet av framtagna indikatorer. För de indikatorer där man i nämndbudgeten beslutat om ett målvärde bedöms måluppfyllelsen utifrån detta, för de som inte har ett målvärde redovisas trend, det vill säga förbättring/försämring jämfört med tidigare år.

Målet uppfyllt: ●

Målet delvis uppfyllt: ◆

Målet ej uppfyllt: ■

Övergripande mål:

2.1 Invånarna ska uppleva största möjliga valfrihet

Nämndmål:

2.1.1 Utveckla valfriheten och aktiva val

Kommentar

Biståndsenheten

- Insatser och aktiviteter har genomförts med olika aktörer för att öka informationen om kommunens valfrihetssystem och vilka val brukare kan göra inom till exempel hemtjänst och vård- och omsorgsboende. Enheten har, tillsammans med kommunikationsstaben, gjort en översyn och revidering av de informationsbroschyrer som vänder sig till invånaren. Ett stort arbete har även bedrivits tillsammans med Storsthlm inför den länsövergripande överenskommelsen om bibehållet kostnadsansvar för särskilt boende, som startade den 1 juli 2019.

Hemtjänst i ordinärt boende, servicehus och nattpatrull

- Enheten arbetar aktivt med att kartlägga personalens kompetenser för att förbättra kvaliteten i verksamheten och kunna bemöta brukarnas behov. Synpunkter, klagomål och avvikelser diskuteras på arbetsplatsträffar och kvalitetsmöten. För att kvalitetssäkra planeringen av beviljade besök används ett planeringssystem där brukarens önskemål står i fokus.
- Personalen arbetar i mindre grupper och utgår från ett personligt kontaktmannaskap för att den enskilde ska få kontinuitet i omvårdnaden och känna sig trygg. I detta ingår att upprätta en genomförandeplan i samråd med den enskilde utifrån biståndsbeslut och den enskildes önskemål.
- Via hembesök och telefonsamtal med brukare/närstående får hemtjänsten reda på kundernas förväntningar på verksamheten.

Vård- och omsorgsboenden - Allégården, Norrgården och Kungsgården

- Enheterna arbetar ständigt för att det dagliga livet ska präglas av brukarens val och extra fokus har lagts på detta under året. Varje brukare har egen tid med sin kontaktman, där det exempelvis finns möjlighet att gå på bio eller åka och shoppa. Verksamheterna använder sig av levnadsberättelse där tidigare (och nuvarande) intressen kartläggs. Kungsgården har skapat möjlighet för en grupp att åka iväg och arbeta i ett snickeri, då det uppmärksammades att flera av de boende hade detta intresse gemensamt. Aktiviteten har varit mycket uppskattad.
- Frekvensen för brukarråd har utökats. Stående punkter på agendan är frågor kring trygghet, delaktighet, självbestämmande, måltiden, aktiviteter samt inom- och utomhusmiljö.
- Norrgården och Allégården har arbetat med att utveckla individuella bemötandepplaner. Planen beskriver vad personalen bör tänka på i bemötandet av varje enskild individ utifrån behov.
- Verksamheterna informerade alla brukare och anhöriga om brukarundersökningen som gjordes i våren 2019 via anhörigbrev, anhörigråd och brukarråd. Hösten 2019 arrangerade Kungsgården en workshop tillsammans med anhöriga och personal för att arbeta tillsammans kring brukarundersökningen.

Förebyggande enheten för äldre

- Förebyggande enheten har utökat antalet aktiviteter med bland annat gymverksamhet och utökade teknikgrupper för att möjliggöra för individen att välja passande aktiviteter.

Kvalitet- och verksamhetsstöd

- Avdelningen för kvalitet- och verksamhetsstöd håller i arbetet gällande Socialstyrelsens brukarundersökning och öppna jämförelser. Resultat från brukarundersökningen presenterades i oktober.
- Ny utförare inom valfrihetssystemet för vård- och omsorgsboende öppnade sin verksamhet i september. Avdelningen har varit involverade i detta arbete. Enstaka platser på boendet finns tillgängliga enligt upphandlingsformen Lagen om valfrihet, LoV.
- Avdelningen har varit involverade i upphandlingen av ny utförare för vård- och omsorgsboendet Hagtorp. Upphandlingen har utförts enligt LoU, sedan maj 2019 drivs boendet av Attendo.

Indikatorer	Målvärde 2019	Utfall 2019	Utfall 2018	Trend
Öka andelen boende som upplever att de fick välja sitt vård- och omsorgsboende i jämförelse med föregående år. 	77%	78%	77%	
Öka andelen brukare som upplever att de fick välja sin hemtjänstutförare i jämförelse med föregående år. 	68%	69%	68%	

Indikatorer	Målvärde 2019	Utfall 2019	Utfall 2018	Trend
år				
Öka valfriheten för nämndens målgrupp genom e-hälsa i jämförelse med föregående år. Avser en ökad valfrihet till individuella lösningar genom möjligheten att ansöka om insatser digitalt.		 Ej uppnått		—
Öka antalet vård- och omsorgsboenden inom LOV i jämförelse med föregående år.		 Uppnått		—
Öka den brukaranpassade informationen om valfrihet inom Äldre- och omsorgsnämndens verksamhetsområde i jämförelse med föregående år.		 Uppnått		—
Öka antalet icke biståndsbedömda aktiviteter för Äldre- och omsorgsnämndens målgrupper i jämförelse med föregående år.		 Uppnått		—

Övergripande mål:

2.2 Invånarna som använder kommunens tjänster ska mötas av hög kvalitet

Nämndmål:

2.2.1 Utveckla de förebyggande verksamheterna för ett hälsosamt åldrande för alla

Kommentar

Biståndsenheten

- Projektet Trygg förstärkt hemgång är organiserat under biståndsenheten. De arbetar förebyggande för ett hälsosamt åldrande för alla genom exempelvis digitala lösningar inom hemtjänsten såsom trygghetslarm och digitala inköp. Undersköterskorna i Trygg förstärkt hemgång arbetar även på ett motiverande och rehabiliterande arbetssätt samt informerar brukare och/eller anhöriga om hjälpmedel samt kan bistå med kontakt till hemrehabiliteringen.

Hemtjänst i ordinärt boende, servicehus och nattpatrull

Upplands-Bro hemtjänst bidrar till ett hälsosamt åldrande genom att:

- riskbedömning genomförs hemma hos alla brukare.
- vid förhöjd fallrisk kontakta hemrehabiliteringen.
- informera brukare och närstående om riskbedömningen och förebyggande åtgärder.
- fråga efter brukarens egna förslag, synpunkter och erfarenheter i syfte att

förebygga fall.

- följa upp och utvärdera insatserna.
- informera primärvården om en brukare har fallit.

Vård- och omsorgsboenden - Allégården, Norrgården och Kungsgården

- Upplands-Bro kommuns vård- och omsorgsboenden har ökat den digitala användningen för brukarna bland annat genom att använda Tovertafel och Smart-TV. Dessa hjälpmedel används också för att öka den fysiska aktiviteten och samvaron bland de boende.
- För att minska risken för fall har följande genomförts:
  - deltagande i Balansera mera, en vecka med fokus på fallprevention för brukare, personal och närstående.
  - samarbete med Familjeläkarna med genomgång av inrapporterade fall.
  - fallriskanalys vid inflyttning samt uppföljning.
  - användning av Senior Alert som riskbedömningsinstrument.
  - registrering i BPSD-registret vid demenssjukdom.
  - utbildning i lågaffektivt bemötande samt förflyttningsteknik.
  - fysiska aktiviteter för de boende.
  - Allégården och Norrgården har även deltagit i pilotprojektet Tena Identify, vilket är ett sätt att mäta behov av inkontinensskydd. Genom att förutse när inkontinensskydd behövs möjliggörs bättre planering utifrån individens behov.

Hälsa- och sjukvårdsenheten

Under året har följande aktiviteter genomförts:

- drivit och planerat Balansera mera.
- samarbetat med Familjeläkarna.
- arbetat med kvalitetsregistren Senior Alert och BPSD-registret.
- utbildning för omsorgspersonal i förflyttningsteknik.
- riskanalys när brukare flyttar in samt uppföljning.
- införskaffat extra halkstrumpor till alla verksamheter.
- informerat om lämplig möblering.
- genomfört hygienvecka i samtliga verksamheter.

Förebyggande enheten för äldre

- Förebyggande enhetens teknikansvarige erbjuder individuell hjälp och rådgivning utöver de teknikgrupper som finns.
- I stödgrupperna och på dagverksamheten visar personalen olika tekniska lösningar. Ett pilotprojekt med Minnity startades under året; Minnity är en applikation som utvecklats till dagverksamheten. Med hjälp av denna kan verksamheten använda levnadsberättelser interaktivt samt underlätta kommunikation och information till närstående.
- Volontärsamordnaren och demensspecialisten inom förebyggande enheten för äldre har anordnat rekryteringskampanj för att få fler volontärer med inriktning demens.

- Anhörigambassadörer har införts under året. Anhörigkonsulenten stöttar dem genom möten och föreläsningar.
- Enheten anordnade mindfulness för anhöriga. 70 anhöriga ansökte om må-bra-checken.
- En ny anhöriggrupp startades och anhörigkonsulenten inledde ett samarbete med öppenvårdspsykiatri i Kungsängen.
- En grupp för yngre personer med demens startades inom dagverksamheten.
- Samtliga medarbetare gick en utbildning om balansträning av enhetens hälsopedagog.
- Seniorgymnastgrupp startades i Bro och en stegräknartävling anordnades.
- Hälsopedagogen har inlett samarbete med Bro simhall för att få tillgång till gymlokalen.

Kvalitet- och verksamhetsstöd

- Avdelningen har medverkat vid utvecklingsarbetet av förebyggande enheten för äldre.
- Avdelningen har hållit i arbetet med Tena Identify samt utforskar möjligheten att använda digital teknik (som inte berör medicinska värden) som förutsäger fallrisk.

Indikatorer	Målvärde 2019	Utfall 2019	Utfall 2018	Trend
Öka användandet av digital teknik för brukare inom äldreomsorgen i jämförelse med föregående år	—	● Uppnått		—
Öka antalet medverkande i förebyggande enhetens aktiviteter i jämförelse med föregående år	5 500	6 146	4 921	↗
Öka antalet medverkande i volontärverksamhetens aktiviteter i jämförelse med föregående år	40	43	32	↗
Öka antalet medverkande i anhörigstödsverksamhetens aktiviteter i jämförelse med föregående år.	—	● Uppnått		—

Kommentar

2018 var antalet medverkande 140 personer under 2019 har 181 personer medverkat.

Minska antalet fallskador inom Äldre- och omsorgsnämndens verksamheter i jämförelse med föregående år	5	8	6	↗
---	---	---	---	---

Kommentar

Antalet fallskador som rapporterats handlar om frakturer. Detta är enbart för vård- och omsorgsboenden samt demensdagverksamhet. 244 fall har rapporterats in under 2019 i jämförelse med 291 fall under 2018.

Indikatorer	Målvärde 2019	Utfall 2019	Utfall 2018	Trend
Öka deltagandet i dagverksamheten för personer med demenssjukdom i jämförelse med föregående år 	2 800	3 105	2 397	

Övergripande mål:

2.3 En kommun i tillväxt

Nämndmål:

2.3.1 Utveckla attraktiva livsmiljöer för seniorer

Kommentar

Biståndsenheten

- I Bro finns ett servicehus inom formen för särskilt boende dit äldre kan ansöka om plats enligt SOL. Det finns också ett trygghetsboende i Kungsängen som hanteras via Upplands-Brohus, där äldre kan ställa sig i kö från det att de fyller 70 år och flytta in efter sin 75-årsdag. Utöver detta finns vård- och omsorgsboende med heldygnsomsorg.
- Kommunen har ingått överenskommelsen om bibehållet kostnadsansvar vid flytt till särskilt boende mellan kommuner i Stockholms län. Överenskommelsen gäller från och med den 1 juli 2019 och bidrar till ökad valfrihet.
- Attendo tog den 15 maj över driften av Hagtorps vård- och omsorgsboende från Frösunda Omsorg AB. Biståndsenheten har en tät samverkan med utföraren för att säkerställa en god kvalitet.
- Vård- och omsorgsboendet Humana Lillsjö Badväg öppnades i september 2019. Boendet ingår i valfrihetssystemet och drivs av Humana AB enligt LoV-avtal.

Vård- och omsorgsboende - Allégården, Norrgården och Kungsgården

- Balkongerna på Kungsgården har utformats så att de är tillgängliga för alla och attraktiva att vistas på.
- Attraktiv livsmiljö är en stående punkt på Kungsgårdens brukarråd samt anhörigråd.
- Under våren gjordes en handlingsplan kring måltidsmiljön på varje avdelning. Kostombuden har genomfört egenkontroller en gång i månaden, vilket har skapat ett ökat engagemang och resultat.
- En arbetsgrupp för trädgårdarna på Allégården och Norrgården har bildats under året. Nya utomhusmöbler är inköpta och planteringar har gjorts i rabatter och växthus. Markiser har satts upp för att skapa skugga under de varma dagarna, vilket möjliggjorde för de boende på samtliga avdelningar att sitta ute. Under hela sommaren har grönsaker odlats och skördats i trädgården.

Förebyggande enheten för äldre

- Skapade en uteplats och rustade upp gymnastiksalen vid Torget 4 i Kungsängen.

Kvalitet- och verksamhetsstöd

- Avdelningen har drivit arbetet med att ingå LoV-avtal inom valfrihetssystemet med vård- och omsorgsboendet Humana Lillsjö Badväg.
- Avdelningen har lett arbetet kring verksamhetsövergången av Hagtorps vård- och omsorgsboende. Attendo tog den 15 maj över driften från Frösunda Omsorg AB.
- Utredning gällande möjlighet till vård- och omsorgsboende från och med 85-års ålder har påbörjats.

Indikatorer	Målvärde 2019	Utfall 2019	Utfall 2018	Trend
Öka andelen och utbudet av anpassade bostäder för Äldre- och omsorgsnämndens målgrupper i jämförelse med föregående år	—	 Uppnått		—
Utreda möjligheten till plats på vård- och omsorgsboende från den dag en individ fyller 85 år	—	 Delvis uppnått		—

2.4 Nämndens bedömning av måluppfyllelse

Bedömningen är att måluppfyllelsen är mycket god. Vad gäller indikatorn för att kunna ansöka om insatser digitalt, saknas idag tekniska förutsättningar för genomförande. Vad gäller trygghetsboenden är det inte kommunen själv som bygger och förvaltar detta, utan det är Upplands-Brohus AB där plats på trygghetsboende ges genom en bostadskö. Äldre- och omsorgsnämnden verkar dock för att det ska byggas fler boendalternativ till äldre.

3 Ekonomi

3.1 Årets resultat

Driftredovisning

(tkr)	Budget 2019		Redovisat 2019		Avvikelse 2019			Avvikelse 2018
	Kostnad	Intäkt	Kostnad	Intäkt	Kostnad	Intäkt	Netto	Netto
Myndighets- enheterna	119 167	12 800	113 339	14 242	5 828	1 442	7 270	0
Utföraravdelning en	132 537	45 307	137 504	49 415	-4 967	4 108	-859	0
Avdelningen för kvalitet- och verksamhetsstöd	16 241	3 846	13 335	3 785	2 906	-61	2 845	0
Summa	267 945	61 953	264 178	67 442	3 767	5 489	9 256	0

Avvikelse för år 2019 kan ej särredovisas för Äldre- och omsorgsnämnden då den inkluderades inom Socialnämnden.

3.2 Ekonomisk analys

Äldre- och omsorgsnämnden visar ett positivt resultat för 2019 med 9,3 mnkr, vilket motsvarar 4,5 procent. När Äldre- och omsorgsnämnden bildades delades budgeten från den tidigare Socialnämnden med reservation för justeringar mellan nämnderna. Överskottet beror på medel avsatta för kommande lagändringar och överenskommelser inom äldreomsorgen.

Myndighetsenheterna visar ett positivt resultat med 7,3 mnkr

Övergripande enheten visar ett positivt resultat med 8,4 mnkr.

Budgeterade medel avsattes till att bland annat täcka den pågående överenskommelsen med regionen om minskade antal dygn innan hemgång från slutenvården samt bibehållet kostnadsansvar för val av vård- och omsorgsboende för den äldre.

Biståndsenheten visar ett negativt resultat med 1,2 mnkr

Externa vård- och omsorgsboenden - visar ett negativt resultat med 1,0 mnkr.

Under år 2019 har antalet placeringar uppgått till 2 110 dygn, motsvarande 31 brukare, i jämförelse med 2018 då antalet placeringar uppgick till 1 894 dygn för 42 brukare. Tre av placeringarna avser permanent boende med speciell inriktning, en placering avser överenskommelsen om bibehållet kostnadsansvar.

Vård- och omsorgsboende enligt LoV - visar ett positivt resultat med 3,7 mnkr.

Vård- och omsorgsboendet Humana Lillsjö Badväg startades upp under september månad och vid årsskiftet hade 30 individer flyttat in.

Hemtjänst i ordinärt boende och servicehus - visar ett negativt resultat med 3,2 mnkr.

Utförd tid har ökat med 14,2 procent motsvarande 20 000 timmar i jämförelse med 2018.

Trygg förstärkt hemgång - visar ett positivt resultat med 0,4 mnkr.

Insatsen ökar möjligheten för individen att bo kvar hemma med hemtjänstinsatser. Den positiva avvikelsen beror på vakant tjänst under året.

Personal och administration - visar ett negativt resultat med 1,1 mnkr.

Enheten har tagit in konsult första halvåret av 2019 samt utökat med 2,0 tjänster under hösten.

Utföraravdelningen visar ett negativt resultat med 0,9 mnkr

Övergripande enheten visar ett positivt resultat med 0,1 mnkr.

Hemtjänst i ordinärt boende, servicehus och nattpatrull - visar ett negativt resultat med 4,2 mnkr.

Verksamheterna har höga kostnader för overtid och sjukfrånvaro. Flertalet åtgärder har vidtagits för att minska underskottet och organisationen har setts över.

Vård- och omsorgsboenden - visar ett positivt resultat med 1,6 mnkr.

Verksamheterna har bedrivit ett intensivt utvecklingsarbete med bemanningsrutiner samt analys av övriga driftskostnader och intäkter.

Hälso- och sjukvårdsenheten samt tekniska hjälpmedel - visar ett positivt resultat med 0,7 mnkr.

Överskottet beror på vakanta tjänster under delar av året.

Förebyggande enheten för äldre - visar ett positivt resultat med 1,0 mnkr.

Överskottet beror dels på att planerad utökning av bemanningen har fördröjts under 2019 i avvaktan på behovskartläggning, dels att många aktiviteter startade upp under hösten. Året har präglats av en hög utvecklingstakt där dagverksamheten har ökat antalet besök med 708 stycken, motsvarande 29 procent jämfört med 2018. Frivilliga verksamheten har utökats med 1 228 deltagare motsvarande 25 procent jämfört med 2018.

Kvalitet- och verksamhetsstöd visar ett positivt resultat med 2,8 mnkr.

Avvikelsen beror på vakant tjänst under delar av året samt medel för att täcka ökade volymer samt behov av specialistkonsulter.

3.3 Sociala investeringsfonden

Projekt	Projekt start	Projekt slut	Budget hela projektet	Redovisat tom 2019	Prognos för projektet	Prognos avvikelser
(tkr)	År	År	Netto	Netto	Netto	Netto
-	0	0	0	0	0	0
-	0	0	0	0	0	0
Summa	0	0	0	0	0	0

3.4 Kommentarer sociala investeringsfonden

Äldre- och omsorgsnämnden har ingen social investeringsfond.

3.5 Investeringsredovisning

Projekt	Total kalkyl	Redovisat 2018	Redovisat 2019	Budget 2019	Kvar av budget 2019	Omudgete ras till 2020
(tkr)	Netto	Netto	Netto	Netto	Netto	0
Upprustning av bostadsrättslägenheter servicehuslägenheter	1 056	0	301	1 056	755	0

Projekt	Total kalkyl	Redovisat 2018	Redovisat 2019	Budget 2019	Kvar av budget 2019	Omudgete ras till 2020
Kungsgården	198	0	175	198	23	0
Dagverksamhet	50	0	166	50	-116	0
Norr/Allégården	270	0	215	270	55	0
Norr/Allégården sängar/traverser (från 2018)	505	68	437	437	0	0
Hemtjänst elcyklar	100	0	37	100	63	0
Hemtjänst inredning omklädningsrum	91	0	74	91	17	0
Hemtjänst Nyckelskåp	0	0	461	0	-461	0
Förebyggande enheten, uteplats Torget 4	85	0	28	85	57	0
Summa	2 355	68	1 894	2 287	393	0

3.6 Kommentarer investeringsredovisning

Samtliga investeringsprojekt avslutas under 2019.